

Sygn. akt: III U 942/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2014 r. w O.

sprawy z odwołania T. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania T. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 15.05.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przelicza od dnia 01.04.2013r. wysokość emerytury T. G. (1) w ten sposób, że przyjmuje, iż uzyskał on następujące zarobki: w 1968r. – 18.312zł, w 1969r. – 18.710zł, w 1970r. – 18.284zł, w 1971r. – 22.520zł, w 1972r. – 33.575zł, w 1975r. – 48.800zł, w 1976r. – 48.360zł, w 1977r. – 65.100zł, w 1978r. – 56.528zł, w 1979r. – 57.100zł, w 1980r. – 58.033zł, w 1982r. – 71.825zł, w 1983r. – 96.938zł, w 1984r. – 127.956zł, w 1985r. – 194.645zł, w 1986r. – 240.865zł, w 1987r. – 319.508zł, w 1988r. – 555.940zł, w 1989r. – 2.188.563zł i w 1990r. – 12.845.284zł i w oparciu o to ustala wskaźnik wysokości podstawy emerytury liczony z dwudziestu lat kalendarzowych (1968-1990) na 84,54%;

2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie;

3. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.05.2013r. O/ZUS w P. przyznał T. G. (1) prawo do emerytury od 10 kwietnia 2013r. i ustalił podstawę wymiaru świadczenia przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1968 do 1993, określając wskaźnik podstawy wymiaru na 52,91%.

W odwołaniu od tej decyzji T. G. (1) wniósł o ponowne przeliczenie przyznanej emerytury z uwzględnieniem najlepszych zarobków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, że wysokość emerytury odwołującego się została ustalona w sposób prawidłowy.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Decyzją z dnia 5.05.1995r. O/ZUS przyznał T. G. (1) urodzonemu (...) prawo do renty inwalidzkiej według II grupy inwalidów, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęte zostało wynagrodzenie z 5 kolejnych lat kalendarzowych tj. z okresu od 01.01.1986r. do 31.12.1990r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wyniósł 75,66%.

Decyzją z dnia 15.05.2013r. O/ZUS przyznał T. G. (1) urodzonemu (...) prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustalił podstawę wymiaru świadczenia przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1968 do 1993, określając wskaźnik podstawy wymiaru na 52,91%. Za lata 1967, 1970-1972, 1974-1980, 1992-1994 organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne obowiązujące w tym okresie.

W toku postępowania Sąd pozyskał dokumentację osobowo-płacową dotyczącą zatrudnienia odwołującego się w (...) K. Hufca w O. M. i (...) K. Chorągwi w O.. Odwołujący się złożył też oryginał legitymacji ubezpieczeniowej.

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości, która w oparciu o pozyskane dokumenty wyliczyła podstawę wymiaru emerytury T. G. (1).

Z opinii biegłej wynika, że z wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej oraz treści świadectwa pracy w (...) wynika, że odwołujący się był zatrudniony w **okresie od 16 sierpnia 1967 roku do 31 sierpnia 1970 roku** na stanowisku nauczyciela w Szkole Podstawowej w G., nadto z życiorysu znajdującego się w aktach osobowych z okresu zatrudnienia w (...) wynika, że odwołujący się w roku 1967 ukończył Liceum Pedagogiczne w O. i zdał maturę. Zgodnie z §1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 roku (powołane na wstępie), wynagrodzenie nauczycieli ze stażem do 3 lat mających średnie wykształcenie pedagogiczne lub wykształcenie równorzędne wynosiło 1.150,00 złotych. Od 01 listopada 1969 roku stawki wyżej wymienione dla nauczycieli szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących posiadających co najmniej średnie wykształcenie pedagogiczne lub wykształcenie równorzędne zwiększało się o 200 zł miesięcznie.

Zgodnie z wpisem w legitymacji ubezpieczeniowej wynagrodzenie odwołującego się wynosiło:

- w roku 1967 – przeciętne miesięczne 1.150,00 złotych (kwota zgodna z wynagrodzeniem ustalonym w/w rozporządzeniem),
- w roku 1968 – 18.312,00 złotych – wynagrodzenie przyjęte przez ZUS,
- w roku 1969 – 18.710,00 złotych – wynagrodzenie przyjęte przez ZUS,
- za rok 1970 – brak wpisu o wysokości wynagrodzenia.

Zgodnie z zaświadczeniem załączonym do akt osobowych z dnia 24 sierpnia 1970 roku, wynagrodzenie odwołującego się wynosiło 1.688,00 złotych. Przyjęto, że w/w informacja dotyczy wysokości wynagrodzenia przysługującego za sierpień 1970 roku. W legitymacji ubezpieczeniowej nie występują dni niezdolności do pracy w/w okresie zatrudnienia w latach 1967-1970.

Do wyliczeń wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru przyjęto wyżej wyliczone w oparciu o obowiązujące normy prawne wynagrodzenie za lata 1967, 1970, przy czym za ostatni miesiąc zatrudnienia przyjęto wynagrodzenie

wskazane w zaświadczeniu zakładu pracy. Za lata 1968-1969 przyjęto wynagrodzenie wskazane w legitymacji ubezpieczeniowej.

Ustalając podstawy za okres zatrudnienia od 01 września 1970 roku do 30 czerwca 1975 roku i od 01 lipca 1975 roku do 15 stycznia 1976 roku w Związku (...) biegła podniosła, że świadectw pracy załączonych do akt ZUS oraz akt osobowych wynika, że odwołujący się był zatrudniony w okresie od 01 września 1970 roku do 30 czerwca 1975 roku i od 01 lipca 1975 roku do 15 stycznia 1976 roku w Związku (...). Świadectwa pracy zawierają informację o ostatnio otrzymanym wynagrodzeniu. Zgodnie z wpisem w legitymacji wynagrodzenie odwołującego się wynosiło:

- w roku 1970 przeciętne miesięczne 2.400,00 złotych (przyjmując, że kwota dotyczy przeciętnie uzyskiwanego wynagrodzenia w danym roku wynagrodzenie w okresie zatrudnienia w tym roku wynosiłoby zatem 9.600,00 złotych tj. $4 \times 2.400,00$),
- w roku 1971 przeciętne miesięczne 2.733,00 złotych (przyjmując, że kwota dotyczy przeciętnie uzyskiwanego wynagrodzenia w danym roku wynagrodzenie w okresie zatrudnienia w tym roku wynosiłoby zatem 32.796,00 złotych tj. $12 \times 2.733,00$),
- w roku 1972 przeciętne miesięczne 3.033,00 złotych (przyjmując, że kwota dotyczy przeciętnie uzyskiwanego wynagrodzenia w danym roku wynagrodzenie w okresie zatrudnienia w tym roku wynosiłoby zatem 36.396,00 złotych tj. $12 \times 3.033,00$),
- w roku 1973 – brak wpisu,
- w roku 1974 przeciętne miesięczne 3.733,00 złotych (przyjmując, że kwota dotyczy przeciętnie uzyskiwanego wynagrodzenia w danym roku wynagrodzenie w okresie zatrudnienia w tym roku w (...) tj. wrzesień – grudzień wynosiłoby zatem 14.932,00 złotych tj. $4 \times 3.733,00$),
- w roku 1975 przeciętne miesięczne 4.400,00 złotych (przyjmując, że kwota dotyczy przeciętnie uzyskiwanego wynagrodzenia w danym roku wynagrodzenie w okresie zatrudnienia w tym roku wynosiłoby zatem 52.800,00 złotych tj. $12 \times 4.400,00$).

Według akt osobowych uposażenie wynosiło:

- od 01 września 1970 roku – wynagrodzenie zasadnicze 1.500,00 złotych, dodatek specjalny 300,00 złotych,
- od 01 sierpnia 1971 roku – wynagrodzenie zasadnicze 1.700,00 złotych, dodatek specjalny bez zmian,
- pismem z dnia 01 maja 1971 roku przyznano odwołującemu się nagrodę w kwocie 300,00 złotych z okazji Międzynarodowego Święta Pracy 1 Maja,
- w okresie 15-18 grudnia 1971 roku odwołujący się był niezdolny do pracy,
- pismem z dnia 01 maja 1972 roku przyznano odwołującemu się nagrodę w kwocie 500,00 złotych z okazji Międzynarodowego Święta Pracy 1 Maja,
- od 18 stycznia 1972 roku – wynagrodzenie zasadnicze 2.000,00 złotych, dodatek specjalny 400,00 złotych,
- od 01 maja 1972 roku – wynagrodzenie zasadnicze 1.800,00 złotych, dodatek specjalny 900,00 złotych, dodatek kwartalny 1.000,00 złotych,
- z dniem 31 stycznia 1973 roku rozwiązano z odwołującym się umowę o pracę w związku z powołaniem do zasadniczej służby wojskowej,

- z zaświadczenia Jednostki Wojskowej (...) z dnia 01 lutego 1973 roku wynika, że odwołujący się został powołany do pełnienia służby i rozpoczął jej odbywanie 07 stycznia 1973 roku,
- pismem z dnia 07 listopada 1974 roku przyznano odwołującemu się nagrodę w wysokości 500,00 złotych z okazji rocznicy Rewolucji Październikowej,
- od 01 września 1974 roku – wynagrodzenie zasadnicze 1.800,00 złotych, dodatek specjalny 1.200,00 złotych, dodatek kwartalny 1.000,00 złotych,
- od 01 stycznia 1975 roku – wynagrodzenie zasadnicze 2.000,00 złotych, dodatek specjalny 1.400,00 złotych, dodatek kwartalny 1.000,00 złotych,
- od 01 lipca 1975 roku – wynagrodzenie zasadnicze 2.200,00 złotych, dodatek specjalny 1.700,00 złotych, dodatek kwartalny 1.500,00 złotych.

Zgodnie z pismem z dnia 01 lipca 1974 roku przyjęto zgłoszenie się odwołującego do pracy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej i skierowano na okres od 01 lipca do 31 sierpnia 1974 roku na stanowisko nauczyciela Szkoły Podstawowej w B..

Z odpisu dyplomu załączonego do akt osobowych wynika, że w dniu 28 lipca 1970 roku odwołujący się ukończył Studium (...) w G..

Stosownie do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1972 roku w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich wynagrodzenie dla nauczycieli mających ukończone studium nauczycielskie i staż powyżej 4 lat od 01 września 1973 roku (etap II) wynosiło 2.250,00 złotych.

Zgodnie z kopią książeczki wojskowej przyjęto, że odwołujący się odbywał służbę wojskową od 07 stycznia 1973 roku. Z dniem 01 lipca 1974 roku został przeniesiony do rezerwy.

Mając na uwadze powyższe informacje zawarte w aktach osobowych i aktach ZUS w załączniku Nr 1 do opinii ustalono wynagrodzenie odwołującego się za powyższy okres zatrudnienia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 19 sierpnia 1968 roku w sprawie obliczania podstawy wymiaru emerytury, renty, zasiłków z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz składek na ubezpieczenia społeczne podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w uspołecznionych zakładach pracy stanowiły wypłaty zaliczone do osobowego funduszu płac.

Zgodnie z Uchwałą Nr 103 Rady Ministrów z dnia 25 maja 1971 roku w sprawie składników funduszu płac i pozostałych wynagrodzeń z tytułu pracy w jednostkach gospodarki uspołecznionej – do osobowego funduszu płac zaliczało się wszelkie wypłaty pieniężne i wartość świadczeń w naturze za pracę wykonaną przez pracowników z tytułu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy w szczególności : płace czasowe (dniówkowe), dodatki funkcyjne, służbowe, lokalne, terenowe, specjalne.

Do ustalenia podstawy wymiaru dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy nie przyjmuje się tych składników wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Przy ustalaniu, czy istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzeń, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru.

Nagrody pieniężne wypłacane pracownikom w latach 1971-1974 były zaliczane do innych wynagrodzeń nie objętych osobowym funduszem płac. Mając powyższe na uwadze nie stanowiły one podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Z legitymacji ubezpieczeniowej wynika, że w okresie zatrudnienia w (...) występowały okresy niezdolności do pracy.

Ubezpieczeni w razie choroby mieli prawo do zasiłku chorobowego za każdy **dzień stwierdzonej niezdolności do pracy wskutek choroby, nie wyłączając niedziel i świąt**, nie dłużej niż dwadzieścia sześć tygodni. Zasiłek chorobowy wynosił tygodniowo 70% przeciętnego tygodniowego zarobku ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w ciągu ostatnich trzynastu tygodni przed zachorowaniem.

Wysokość zasiłków z ubezpieczenia społecznego, przysługujących pracownikom za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, podwyższono w stosunku miesięcznym do 100% miesięcznego zarobku poczynając od dnia 1 lipca 1974 roku. Do czasu podwyższenia do 100% miesięcznego zarobku zasiłków przysługiwały one w wysokości:

- 85% miesięcznego zarobku - w okresie od dnia 1 lipca 1972 r. do dnia 30 czerwca 1973 r.
- 90% miesięcznego zarobku - w okresie od dnia 1 lipca 1973 r. do dnia 30 czerwca 1974 r.

Zasiłki wypłacono się za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, nie wyłączając dni wolnych od pracy. Zasiłek za jeden dzień wynosił jedną trzydziestą część zasiłku miesięcznego.

Za zarobek miesięczny stanowiący podstawę wymiaru zasiłku przyjmowano się przeciętny miesięczny zarobek pracownika z okresu zatrudnienia w ciągu ostatnich trzech miesięcy przed miesiącem, w którym pracownik stał się niezdolny do pracy.

W razie powtórnego powstania prawa do zasiłku podstawę ustalało się na nowo jeśli przerwa pomiędzy okresami pobierania zasiłku wynosiła co najmniej 2 miesiące.

Od 01 stycznia 1975 roku miesięczny zasiłek chorobowy wynosił 100% wynagrodzenia. Za każdy dzień stwierdzonej niezdolności do pracy, nie wyłączając dni wolnych od pracy, wypłacono się jedną trzydziestą część zasiłku miesięcznego.

Pracownikowi, który otrzymywał wyłącznie wynagrodzenie według stawki miesięcznej w stałej wysokości, zasiłek chorobowy wypłacono się w kwocie wynagrodzenia, której nie otrzymał on z powodu niezdolności do pracy.

Od 1 listopada 1975 roku miesięczny zasiłek chorobowy wynosił nadal 100% wynagrodzenia - dla pracowników posiadających okres zatrudnienia dłuższy niż 8 lat (mając na uwadze staż zasiłek w tym % przysługiwał odwołującemu się).

Podstawę wymiaru zasiłku stanowiły wynagrodzenia wypłacone za miesiąc poprzedzający miesiąc w którym powstało prawo do zasiłku. W razie powtórnego powstania prawa do zasiłku podstawę przeliczało się na nowo jeśli przerwa pomiędzy okresami pobierania zasiłku trwała dłużej niż miesiąc.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, za okres od 1 stycznia 1975 roku nie wyłączano wysokości zasiłku z wynagrodzenia (zasiłek równał się wysokości nie wypłaconego wynagrodzenia).

Wynagrodzenia wynikające z angaży z uwzględnieniem zasiłków bez nagród, przy przyjęciu w/w ustaleń w poszczególnych latach wynoszą:

Ogółem za: rok 1970- 7.146 zł, za rok 1971 -22.520zł, za rok 1972- 33.575zł, za rok 1973- 587zł, za rok 1974 - 17.833zł, za rok 1975- 48.800zł, za rok 1976 – 2.130zł.

Do ustalenia wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru biegła przyjęła:

- **wariant I** - wynagrodzenia odwołującego się z uwzględnieniem świadczeń z ubezpieczenia społecznego, ustalone w oparciu o angaży z wyjątkiem wypłaconych nagród nie stanowiących podstawy wymiaru składki

na ubezpieczenie społeczne, za okres pracy na stanowisku nauczyciela – wynagrodzenie wynikające z obowiązujących przepisów,

- **wariant II** – wynagrodzenia w latach 1970-1972 i 1974-1975 ustalone na podstawie wpisów o wysokości wynagrodzenia przeciętnego w legitymacji, wynagrodzenie za okres pracy na stanowisku nauczyciela ustalone w opinii w oparciu o obowiązujące normy prawne, za rok 1973 i 1976 wynagrodzenie ustalone w oparciu o angaże znajdujące się w aktach osobowych.

•

W przedmiocie ustalenia **podstawy za okres zatrudnienia od 16 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 1980 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w B.** biegła wzięła pod uwagę świadectwo pracy załączonego do akt ZUS z którego wynika, że odwołujący się był zatrudniony w okresie od 16 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 1980 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w B.. Ostatnio otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 5.000,00 złotych, 10% dodatku za wysługę lat liczone od płacy zasadniczej. Zgodnie zaś z wpisem w legitymacji ubezpieczeniowej wynagrodzenie:

- w roku 1976 wynosiło przeciętnie od 16 stycznia 3.500,00 złotych, od 01 czerwca 1976 roku 4.465,00 złotych (przyjmując, że kwota dotyczy przeciętnie uzyskiwanego wynagrodzenia w danym okresie wynagrodzenie w tym roku wynosiłoby zatem 47.061,00 złotych tj. 4 miesiące 16 dni x 3.500,00/m-c+ 7x4.465,00),
- w roku 1977 wynosiło 64.830,00 złotych przeciętnie 5.402,50 złotych,
- w roku 1978 wynosiło 56.228,00 złotych, przeciętnie 4.685,67 złotych,
- w roku 1979 wynosiło 56.700,00 złotych, przeciętnie 4.725,00 złotych,
- w roku 1980 wynosiło 57.600,00 złotych, przeciętnie 4.800,00 złotych.

Do akt sprawy odwołujący się załączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach z dnia 17 grudnia 2003 roku Urzędu Gminy B.. Zgodnie z zaświadczeniem wynagrodzenia odwołującego się wynoszą:

- w roku 1976 wynosiło 46.230,00 złotych,
- w roku 1977 wynosiło 65.100,00 złotych,
- w roku 1978 wynosiło 56.528,00 złotych,
- w roku 1979 wynosiło 57.100,00 złotych,
- w roku 1980 wynosiło 58.033,00 złotych.

Przy ustalaniu wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru przyjęto:

- **wariant I** - wynagrodzenia odwołującego się wynikające z w/w wpisów w legitymacji.
- **wariant II** - wynagrodzenia odwołującego się wynikające z w/w zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

W przedmiocie ustalenia podstawy za okres zatrudnienia w Zakładzie Usługowym (...).

Biegła wzięła pod uwagę zaświadczenie załączonym do akt odwołujący się był zatrudniony w Zakładzie (...) od 15 lutego 1981 roku do 14 kwietnia 1982 roku jako malarz.

Według wpisu w legitymacji wynagrodzenie wynosiło:

- w roku 1981 – 36.750,00 złotych, przeciętne miesięczne 3.500,00 złotych,
- w roku 1982 – 12.250,00 złotych, przeciętne miesięczne 3.500,00 złotych.

Zgodnie z informacją ZUS z k. 15 akt 5072515 T. G. (1) podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia w Zakładzie Usług (...) od dnia 01 października 1981 roku do 14 kwietnia 1982 roku. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wynosiła:

- w roku 1981 – 10.500,00 złotych,
- w roku 1982 – 9.800,00 złotych.

Zgodnie z § 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (tekst jednolity: Dz. U. 1989 r. Nr 11 poz. 63 ze zm) do obliczenia podstawy wymiaru emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w nie uspołecznionych zakładach pracy lub przez osoby fizyczne przyjmuje się składniki wynagrodzenia, od których zostały ustalone składki na ubezpieczenie społeczne.

Mając powyższe na uwadze do ustalenia wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru świadczenia przyjęto podstawę wymiaru składek wykazaną w zaświadczeniu ZUS tj:

- w roku 1981 – 10.500,00 złotych,
- w roku 1982 – 9.800,00 złotych.

W przedmiocie ustalenie podstawy za okres zatrudnienia od 15 kwietnia 1982 roku do 14 czerwca 1987 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. biegła oceniła

świadcstwo pracy załączonego do akt ZUS (k. 8 akt rentowych) wynika, że odwołujący się był zatrudniony w okresie od 15 kwietnia 1982 roku do 14 czerwca 1987 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O.. Ostatnio otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 9.620,00 złotych plus premia regulaminowa.

Zgodnie z wpisem w legitymacji wynagrodzenie odwołującego się wynosiło:

- w roku 1982 – 62.025,00 złotych, przeciętne miesięczne 7.297,00 złotych,
- w roku 1983 – 96.938,00 złotych, przeciętne miesięczne 8.078,00 złotych,
- w roku 1984 – 127.956,00 złotych, przeciętne miesięczne 10.663,00 złotych,
- w roku 1985 – 194.645,00 złotych, przeciętne miesięczne 16.220,00 złotych,
- w roku 1986 – 168.846,00 złotych, przeciętne miesięczne 14.071,00 złotych.

Do akt rentowych załączono zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za lata 1986-1990 wystawione przez Zespół (...) i Gminy B. wg informacji - na podstawie zaświadczeń zakładów pracy (k. 12).

Wynagrodzenia za rok 1986 wykazane w tym zaświadczeniu wynoszą 240.865,00 złotych, w roku 1987 – 319.508,00 złotych (za rok).

W oparciu o załączone dokumenty nie można ustalić przyczyn tak znacznej rozbieżności wykazanych dochodów w legitymacji i w/w zaświadczeniu.

Mając powyższe na uwadze:

- **wariant I** – do ustalenia wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenia według wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej, za rok 1987 przyjęto wynagrodzenie na poziomie najniższego wynagrodzenia, za ostatni miesiąc zatrudnienia wynagrodzenie według świadectwa pracy,
- **wariant II** – do ustalenia wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenia za lata 1986-1987 według w/w zaświadczenia z k. 12 akt rentowych, pozostałe według założeń wariantu I.

Wynagrodzenie za rok 1987 ustalone według założeń wariantu I opinii wynosi: za rok 1987 ogółem 39.489zł.

W przedmiocie Ustalenie podstawy za okres zatrudnienia od 16 czerwca 1987 roku do 31 marca 1991 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w M..

Biegła podniosła, że ze świadectwa pracy załączonego do akt rentowych wynika, że odwołujący się był zatrudniony od 16 czerwca 1987 roku do 31 marca 1991 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w M..

Zgodnie z wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej wynagrodzenie odwołującego się wynosiło:

- w 1987 roku – 135.410,00 złotych, przeciętne miesięczne 19.344,00 złotych,
- w 1988 roku – 513.175,00 złotych, przeciętne miesięczne 42.765,00 złotych,
- w 1989 roku – 1.927.904,00 złotych, przeciętne miesięczne 160.659,00 złotych,
- w 1990 roku – 10.011.031,00 złotych, przeciętne miesięczne 834253,00 złotych,
- w 1991 roku do 31 marca – 3.223.139,00 złotych, przeciętne miesięczne 1.074.380,00 złotych.

Do akt rentowych załączono zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za lata 1986-1990 wystawione przez Zespół (...) i Gminy B. wg informacji - na podstawie zaświadczeń zakładów pracy (k. 12).

Wynagrodzenia za w/w lata wg zaświadczenia wynoszą:

- w roku 1987- 319.508,00 złotych (należy przyjąć, że dotyczy ono wynagrodzenia za okres całego roku tj. łącznie z okresem zatrudnienia w (...) do 14 czerwca),
- w roku 1988 – 555.940,00 złotych,
- w roku 1989 – 2.188.563,00 złotych,
- w roku 1990 – 12.845.284,00 złotych.

Mając powyższe na uwadze:

- **wariant I** – do ustalenia wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenia według wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej,
- **wariant II** – do ustalenia wskaźnika wysokości i podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenia za lata 1987-1990 według w/w zaświadczenia z k. 12 akt rentowych, za rok 1991 wynagrodzenia według wpisu w legitymacji.

Ustalając podstawę za okres zatrudnienia od 21 września 1992 roku do 30 czerwca 1993 roku w Szkole Podstawowej w B. biegła podniosła, że ze świadectwa pracy załączonego do akt rentowych (k. 10) wynika, że odwołujący się był zatrudniony od 21 września 1992 roku do 30 czerwca 1993 roku w Szkole Podstawowej w B.. Ostatnio otrzymywał wynagrodzenie w kwocie: zasadnicze – 1.995.000,00 złotych, dodatek stażowy 159.600,00 złotych (uwaga biegłej:8% wyn. zas.), za godziny ponadwymiarowe 266.000,00 złotych, dodatek wiejski 199.500,00 złotych.

Zgodnie z §1 Zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca 1989 roku w sprawie wynagradzania nauczycieli (MP z 1989 roku Nr 29 poz. 222 ze zm.) wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela była uzależniona od poziomu jego wykształcenia, stażu pracy oraz osiągniętych wyników pracy.

Według § 3 przy ustalaniu szczebla wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli i ich awansowaniu do wyższego szczebla zalicza się min. okresy: pracy pedagogicznej i naukowej, pracy zawodowej niepedagogicznej, dającej doświadczenie przydatne do pracy nauczycielskiej, służby wojskowej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Okresy pracy zawodowej niepedagogicznej, o której mowa wyżej zaliczała - w zależności od oceny ich przydatności do pracy nauczycielskiej, czasu pracy i innych okoliczności - organ zatrudniający nauczyciela w pełnym wymiarze lub w wymiarze odpowiednio niższym.

Określone w tabeli stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela mogły być w zależności od osiągniętych wyników pracy podwyższane przez dyrektora szkoły, nie więcej jednak niż o 20%, w granicach przyznanych szkole środków na wynagrodzenia, a nauczyciela zatrudnionego w szkole publicznej prowadzonej przez gminę, inną osobę prawną lub fizyczną - nie więcej niż o 50% w granicach środków własnych organu prowadzącego szkołę.

Zgodnie z Ustawą z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U z 1982 roku Nr 3 poz. 19 ze zm.) (art. 33) nauczycielom przysługiwał dodatek za staż pracy, w wysokości 1 % wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie mógł przekroczyć 20 % wynagrodzenia zasadniczego. Szczególne wypadki zaliczenia okresów zatrudnienia, uprawniające do dodatków za staż pracy, określał Minister Oświaty i Wychowania w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

Według art. 54 ustawy **n**auczycielom zatrudnionym na terenach wiejskich i w miastach liczących do 5 tysięcy mieszkańców przysługiwał odrębny dodatek w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego.

Odwołujący się w momencie zatrudnienia w szkole tj. 21 września 1992 roku posiadał okres pracy pedagogicznej i służby wojskowej:

- od 16 sierpnia 1967 roku do 31 sierpnia 1970 roku w Szkole Podstawowej w G. – 3 lata 16 dni,
- służby wojskowej od 07 stycznia 1973 roku do 30 czerwca 1974 roku – 1 rok 5 miesięcy 25 dni,
- od 01 lipca do 31 sierpnia 1974 roku w Szkole Podstawowej w B. – 2 miesiące,
- ogółem 4 lata 8 miesięcy 11 dni.

W aktach osobowych z okresu zatrudnienia w (...)znajduje się pismo z dnia 20 września 1974 roku z prośbą o zaliczenie stażu pracy na stanowisku nauczyciela odwołującemu się – nauczycielowi Szkoły Podstawowej w G.w latach 1971/72, 1972/73.

Z wysokości dodatku stażowego wynika, że w ostatnim miesiącu zatrudnienia otrzymywał on dodatek 8%. Na podstawie akt sprawy brak jest możliwości ustalenia jakie ewentualnie okresy pracy niepedagogicznej, dającej doświadczenie przydatne do pracy nauczycielskiej zostały odwołującemu się doliczone.

W świadectwie pracy z okresu 01 września 1993 roku – 31 sierpnia 1994 roku wynika, że dodatek w ciągu ostatniego miesiąca zatrudnienia tj. sierpniu 1974 roku przekroczył 10%.

Biorąc pod uwagę powyższe, przyjęto, że od dnia zatrudnienia odwołujący się miał zaliczony staż pracy 8 lat i przysługiwał mu dodatek w wysokości 8%.

Wynagrodzenie nauczycieli określone tabelą (bez uwzględnienia ew. podwyżek o których mowa wyżej) dla osób posiadających ukończone studium nauczycielskie i staż 8 lat i więcej wynosiło:

- od 21 września 1992 roku do 31 marca 1993 roku – 1.630.000,00 złotych,
- od 01 kwietnia 1993 roku do 30 czerwca 1993 roku – 1.900.000,00 złotych.

Mając na uwadze dokonane ustalenia przyjęto w okresie do ostatniego dnia miesiąca wynagrodzenie odwołującego określone w/w przepisami, w ostatnim miesiącu zatrudnienia wynagrodzenie wskazane na świadectwie pracy.

Wynagrodzenie wynosi za rok 1992 – 6.411.333zł, za rok 1993 12.874.300zł.

Ustalenie podstawy za okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych w okresie od dnia 16 lipca 1993 roku do 31 sierpnia 1993 roku.

Biegła wskazała, że z informacji Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że odwołujący się pobierał zasiłek dla bezrobotnych od dnia 16 lipca 1993 roku do 31 sierpnia 1993 roku. Zasiłek wypłacony za powyższy okres wynosi 2.100.000,00 złotych.

Kolejną kwestią było ustalenie podstawy za okres zatrudnienia od 1 września 1993 roku do 31 sierpnia 1994 roku w Szkole Podstawowej w B..

Biegła wskazała, że ze świadectwa pracy załączonego do akt rentowych (k. 11) wynika, że odwołujący się był zatrudniony od 1 września 1993 roku do 31 sierpnia 1994 roku w Szkole Podstawowej w B.. Ostatnio otrzymywał wynagrodzenie w kwocie: zasadnicze – 2.540.000,00 złotych, dodatek stażowy 240.000,00 złotych (uwaga biegłej: 9,45% wyn. zas.), dodatek motywacyjny 127.000,00 złotych, dodatek wiejski 267.000,00 złotych.

Na podstawie kwoty wykazanego dodatku stażowego należy przyjąć, że w trakcie miesiąca sierpnia 1994 roku odwołujący się osiągnął staż 10 lat.

Biorąc pod uwagę ustalenia przedstawione w opinii przyjęto, że od dnia zatrudnienia do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego wygaśnięcie umowy odwołujący się miał staż pracy 9 lat i przysługiwał mu dodatek w wysokości 9%, w ostatnim miesiącu zatrudnienia – dodatek wykazany w świadectwie pracy.

Wynagrodzenie nauczycieli określone tabelą dla osób posiadających ukończone studium nauczycielskie i staż 8 lat i więcej wynosiło:

- od 1 września 1993 roku do 31 grudnia 1993 roku – 2.030.000,00 złotych,
- od 01 stycznia 1994 roku do 31 maja 1994 roku – 2.230.000,00 złotych,
- od 01 czerwca 1994 roku do 31 sierpnia 1994 roku – 2.540.000,00 złotych.

Mając na uwadze dokonane ustalenia przyjęto w okresie zatrudnienia wynagrodzenie odwołującego określone przepisami powołanymi w opinii, w ostatnim miesiącu zatrudnienia uwzględniono wynagrodzenia wskazane w świadectwie pracy.

Z książki ubezpieczeniowej wynika, że odwołujący się w okresie w/w zatrudnienia był niezdolny do pracy.

Dodatek za staż pracy przysługiwał nauczycielowi za okresy, za które otrzymywał on wynagrodzenie, a także za okresy nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby bądź sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, za które przysługiwał zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z Ustawą z dnia 17 grudnia 1974 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U z 1983 roku Nr 30 poz. 143 ze zm.) zasiłek chorobowy przysługuje pracownikowi, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania zatrudnienia.

Miesięczny zasiłek chorobowy wynosił 100% wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku - dla pracowników mających okres zatrudnienia dłuższy niż 8 lat. Zasiłek chorobowy wypłacono się za każdy dzień niezdolności do pracy, nie wyłączając dni wolnych od pracy. Przy ustalaniu okresu zatrudnienia, od którego zależy wysokość zasiłku chorobowego, uwzględniano się również okresy poprzedniego zatrudnienia.

Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone pracownikowi za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za jeden dzień niezdolności do pracy z powodu choroby stanowiła jedna trzydziesta część tego wynagrodzenia.

Stosownie do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 1983 roku w sprawie zasad obliczania zasiłków z ubezpieczenia społecznego oraz pokrywania wydatków na te zasiłki (Dz. U z 1983 roku Nr 33 poz. 157 ze zm.) jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nastąpiła zmiana wysokości wynagrodzenia w wyniku zmiany stanowiska pracy lub zmiany warunków wynagradzania ustalonych w umowie o pracę lub w innym akcie nawiązującym stosunek pracy - podstawę wymiaru zasiłku stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie przysługujące po zmianie.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, wyliczenia wynagrodzenia dokonano bez wyłączenia z niego kwoty zasiłku chorobowego.

Wynagrodzenie wynosi za rok 1993 - 9 662 800 zł, a za rok 1994 - 22.487700 zł.

Ustalenie podstawy za okres pobierania zasiłku z Powiatowego Urzędu Pracy od 12 czerwca 1999 roku do 11 czerwca 2000 roku.

Biegła wskazała, że z informacji Powiatowego Urzędu Pracy (k. 25 akt 028025494) wynika, że odwołujący się pobierał zasiłek od dnia 12 czerwca 1999 roku do 11 czerwca 2000 roku w kwocie: za rok 1999 – 3.182 zł i za rok 2000- 2676,20 zł.

Ustalając podstawę za okres zatrudnienia w Urzędzie Gminy B. od 20 lipca 2005 roku do 31 grudnia 2005 roku biegła uwzględniła:

świadczenie pracy (k. 9 akt 5072515) oraz informacją ZUS (k. 3 i 6 akt 08/5000861) odwołujący się podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w Urzędzie Gminy B. od dnia 20 lipca 2005 roku do 31 grudnia 2005 roku. Podstawa wymiaru składek wynosiła 4.584,60zł.

Ustalenie podstawy za okres podlegania ubezpieczeniu od 01 grudnia 2011 roku do 09 kwietnia 2013 roku.

Z informacji ZUS (k. 12 i 39 akt 028025494) wynika, że odwołujący się podlegał ubezpieczeniom od 01 grudnia 2011 roku do 09 kwietnia 2013 roku.

Podstawa wymiaru składek wynosiła: za rok 2011- 641,40 zł, za rok 2012 – 6.240zł i za rok 2013 – 1.716zł.

Zestawienie podstaw według założeń wariantu I i II opinii biegła szczegółowo zawarła w załączniku do opinii.

Reasumując opinię biegła podniosła, że na podstawie akt sprawy i załączonych dokumentów przy uwzględnieniu wynagrodzeń otrzymanych przez odwołującego się ustalonych według założeń wariantu I opinii przyjęto niżej wymienione dochody za poszczególne lata kalendarzowe - wskaźnik z 10 kolejnych lat kalendarzowych wynosi 11,37%,

wskaźnik z 20 kolejnych lat kalendarzowych wynosi 79,27%. Podstawa wymiaru wynosi według założeń wariantu I opinii 2.442,18 złotych (3.080,84 x 79,27 %). Na podstawie akt sprawy i załączonych dokumentów przy uwzględnieniu wynagrodzeń otrzymanych przez odwołującego się ustalonych według założeń wariantu II opinii przyjęto niższe wymienione dochody za poszczególne lata kalendarzowe. Wskaźnik z 20 kolejnych lat kalendarzowych wynosi 87,72%.

Podstawa wymiaru wynosi według założeń wariantu II opinii 2.702,51 złotych (3.080,84 x 87,72 %).

Biegła podniosła, że przy uwzględnieniu dokumentów załączonych do akt sprawy podstawa wymiaru świadczenia odwołującego się wynosi:

- według założeń wariantu I – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 79,27%, podstawa wymiaru 2.442,18 złotych,
- według założeń wariantu II – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 87,72%, podstawa wymiaru 2.702,51 złotych,

Założenia poszczególnych wariantów biegła przedstawiła w treści opinii, szczegółowe ustalenia podała w dziale II opinii i załącznikach do opinii.

Uwzględniając treść opinii biegłej, spór pomiędzy stronami sprowadzał się do ustalenia wysokości podstawy wymiaru za lata 1970, 1971, 1972 i 1975 oraz 1986- 1990. Według odwołującego się zarobki za powyższe lata winny być uwzględnione zgodnie z wariantem II opinii, według ZUS – zgodnie z wariantem I opinii.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) podstawę wymiaru emerytury lub renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę albo
- 2) w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U.2011 nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że w postępowaniu sądowym nie ma ograniczeń co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków i wysokość wynagrodzenia może być dowodzona wszelkimi dostępnymi dowodami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.07.1997r., II UKN 186/97 OSNP 1998/11/342 i wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 4.03.1997r. III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7). Rzeczą Sądu jest ocena wiarygodności przedstawionych dowodów.

Zaskarżoną decyzją z dnia z 15.05.2013r. O/ZUS w P. ustalił podstawę wymiaru emerytury T. G. (1) w oparciu o przedłożone przez niego dokumenty.

Sąd z urzędu poszukiwał dokumentacji osobowej i placowej dotyczącej zatrudnienia odwołującego się w (...) K. Hufca w O. M.. i (...) Chorągwi w O..

W celu ustalenia wysokości zarobków T. G. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości i ta w swojej opinii ustaliła, biorąc pod uwagę pozyskany materiał dowodowy w postaci dokumentacji osobowo-płacowej i legitymacji ubezpieczeniowej – złożonej w toku postępowania przed Sądem najkorzystniejszy wariant podstawy wymiaru emerytury odwołującego się.

W ocenie Sądu zgromadzona dokumentacja pracownicza w połączeniu z wydaną na jej podstawie opinią biegłego z zakresu rachunkowości pozwala na ustalenie zarobków odwołującego się z okresu jego zatrudnienia w poszczególnych jednostkach.

Analizując treść złożonej opinii Sąd podzielił stanowisko biegłej w całości w wariantcie II opinii, za wyjątkiem lat **1970, 1971, 1972 i 1975**. W ocenie Sądu co do za przyjęciem I wariantu tj. wynagrodzenia odwołującego się z uwzględnieniem świadczeń z ubezpieczenia społecznego, ustalone w oparciu o angaże z wyjątkiem wypłaconych nagród nie stanowiących podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, za okres pracy na stanowisku nauczyciela – wynagrodzenie wynikające z obowiązujących przepisów. Sąd miał bowiem na uwadze fakt, iż nagrody pieniężne wypłacane pracownikom w latach 1971-1974 były zaliczane do innych wynagrodzeń nie objętych osobowym funduszem płac. Mając powyższe na uwadze nie stanowiły one podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Sąd nie podzielił tu stanowiska odwołującego się opowiadającego się za wariantem II opinii, który uwzględnia jedynie wpisy dot. wysokości zarobków zawarte w legitymacji.

Kolejny okres sporny to lata 1985-1990. Co do tego okresu Sąd przyłączył się do stanowiska zawartego w wariantcie II opinii. Wysokość wynagrodzenia uzyskanego za te lata określona została w zaświadczeniu Rp-7(k.12 a.r.). Nie ma podstaw, aby kwestionować tak udokumentowaną wysokość zarobków.

Sąd uznał, że opinia biegłej jest rzetelna i prawidłowa. W ocenie Sądu w zakresie wynagrodzenia za sporne lata stanowisko biegłej zawarte w II wariantcie jest w pełni prawidłowe co do zasady, z zastrzeżeniem lat **1970, 1971, 1972 i 1975 – kiedy należy w ocenie Sądu opowiedzieć się za wariantem I.**

Dlatego też Sąd uznał, że opinia biegłej w wersji II i częściowo I jest miarodajna dla ustalenia nowej podstawy wymiaru emerytury T. G. i biorąc pod uwagę powyższe Sąd ustalił zarobki odwołującego się w 1968r. – 18.312zł, w 1969r. – 18.710zł, w 1970r. – 18.284zł, w 1971r. – 22.520zł, w 1972r. – 33.575zł, w 1975r. – 48.800zł, w 1976r. – 48.360zł, w 1977r. – 65.100zł, w 1978r. – 56.528zł, w 1979r. – 57.100zł, w 1980r. – 58.033zł, w 1982r. – 71.825zł, w 1983r. – 96.938zł, w 1984r. – 127.956zł, w 1985r. – 194.645zł, w 1986r. – 240.865zł, w 1987r. – 319.508zł, w 1988r. – 555.940zł, w 1989r. – 2.188.563zł i w 1990r. – 12.845.284zł i w oparciu o to ustalił wskaźnik wysokości podstawy emerytury liczony z dwudziestu lat kalendarzowych (1968-1990) na 84,54%.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy **na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. dokonał stosownej zmiany decyzji ZUS z dnia 15.05.2013r. oraz oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.**

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przeliczeniu na nowo podstawy wymiaru emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na ustalenie wynagrodzenia za lata 1975-1978 we własnym zakresie – było to możliwe dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 3 wyroku.